

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1179/08
27.05.2009. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Слађане Накић-Момировић, Соње Бркић, Споменке Зарић и Љубице Милутиновић, чланова већа, у парници тужилаца АА, коју заступа АБ, адвокат, ББ, кога заступају БА, адвокат и БВ, адвокат, ВВ, ГГ и ДД, које заступа ДА, адвокат, против тужене ЋЋ, коју заступа ЋА, адвокат, ради поништаја завештања, одлучујући о ревизији тужиље АА, изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду Гж.8280/07 од 10.10.2007. године, у седници одржаној дана 27.05.2009. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуде Окружног суда у Београду Гж.8280/07 од 10.10.2007. године и Петог општинског суда у Београду П.1546/06 од 28.03.2007. године у ставу првом и трећем изреке и у наведеном делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Петог општинског суда у Београду, у ставу првом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев за поништај завештања сада пок.ПП од 30.04.2005. године, проглашеног у предмету Петог општинског суда у Београду О.3001/05 дана 10.03.2006. године, што би тужена била дужна да призна и трпи. У ставу другом изреке, утврђено је повлачење тужбе тужиље ВВ и ставом трећим изреке, обавезани су преостали тужиоци да солидарно исплате туженој трошкове парничног поступка у износу од 67.425,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Београду Гж.8280/07 од 10.10.2007. године, потврђена је пресуда Општинског суда у ставу првом и трећем изреке.

Против другостепене одлуке благовремено је изјавила ревизију тужиља АА због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку у смислу чл.399. ЗПП и налази да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, ПП, преминуо __.2005. године је писаним завештањем од 30.04.2005. године, сачињеним писањем машином, располагао својом покретном и непокретном имовином у корист тужене. Сада пок.ПП је лично диктирао текст завештања, прочитао га и потписао, након чега су завештање потписали и сведоци. Аутентичност потписа тестатора је проверена вештачењем. Текст завештања је откуцан на истој машини без вађења папира. Тужиоци као законски наследници оставиоца су у оставинском поступку упућени на парницу ради доказивања непуноважности завештања.

На утврђено чињенично стање, правилно је побијаном одлуком оцењено да је спорно завештање, сачињено у форми завештања пред сведоцима (тзв.алографски тестамент), и да су приликом његовог сачињавања у потпуности поштовани законски услови, прописани чл.85. Закона о наслеђивању за овај облик завештања.

Међутим, основано се ревизијом указује да нижестепене одлуке не садрже разлоге о завештајној способности пок.ПП иако је тужбом поред осталог, оспорена пуноважност завештања и по овом основу. Наиме, тужбом и на расправи оспорена је способност завештаоца за расуђивање и указано да завештање не представља израз воље покојног ППП, који је био дугогодишњи и лечени зависник од алкохола.

Према чл.166. Закона о наслеђивању, рушљиво је завештање лица које је у тренутку његовог сачињавања било неспособно за расуђивање. Завештање је строго формални акт, који има за циљ обезбеђење воље лица да располаже својом имовином. Завештање не производи правно дејство ако је стање свести завештаоца у време сачињавања било такво да због неспособности за расуђивање завешталац није могао да изрази своју вољу. При том је без значаја постојање или непостојање судске одлуке о лишавању пословне способности и да ли је завешталац био неспособан за расуђивање из трајних или привремених разлога. У сваком случају, због неспособности за расуђивање завештаоца у време сачињавања тестаamenta, завештање не производи правно дејство. Како нижестепени судови нису ценили пословну способност завештаоца у време сачињавања завештања, због недостатака разлога о одлучним чињеницама, побијана одлука је захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из чл.361. став 2. тач.12. ЗПП и без обзира што је завештање сачињено у законском облику и форми, нижестепене одлуке су укинуте и то у односу на све тужиоце као јединствене супарничаре у смислу чл.204. ЗПП.

У поновном поступку, првостепени суд ће испитати да ли је тужба за поништај завештања због

завештаочеве неспособности поднета у законском року из чл.169. Закона о наслеђивању, те уколико јесте, да ли су испуњени законски услови из чл.166. истог закона за поништај завештања по овом основу, а затим ће донети правилну и на закону засновану одлуку.

Са изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци решења, на основу одредби чл.406. став 1. ЗПП.

Председник већа-судија

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Оливера Стругаревић

вг